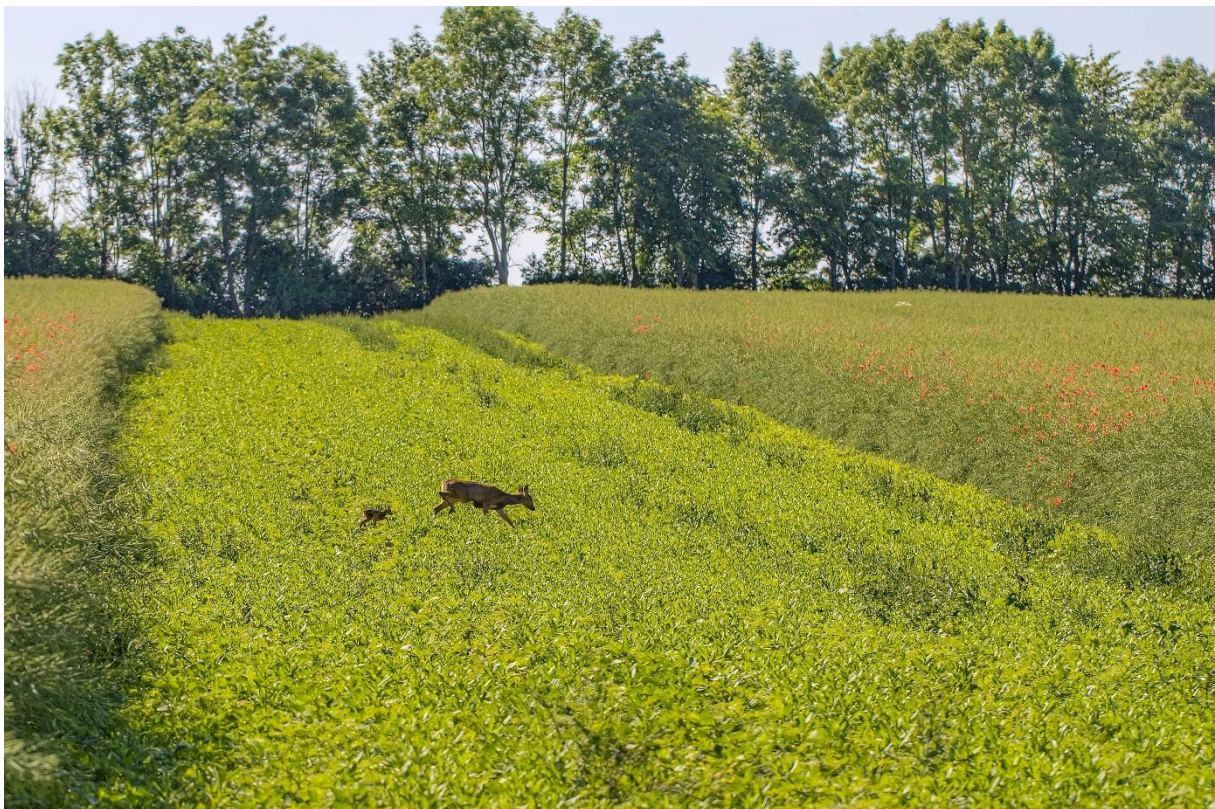


Vyhodnotenie dotazníka

Biopásy v praxi

august 2024



Zhrnutie výsledkov dotazníka

Pozorovania poľovníkov hovoria jasne: biopásy pomáhajú malej zveri na Slovensku

Slovenská poľovnícka komora pripravila pre svojich členov dotazník „Biopásy v praxi“. Cieľom bolo vyhodnotiť poznatky a pozorovania priamo z terénu o tom, či tento nový prvok v našej krajine má pozitívny prínos pre malú zver. Zhodnotenie je teda dôležité aj pre potreby blížiaceho sa strednodobého hodnotenia aktuálneho Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Z 292 respondentov z celého Slovenska, 72 % pozorovalo zvýšenie počtu malej zveri vo svojom revíri po zavedení biopásov a 77 % zaznamenalo zvýšený výskyt malej zveri priamo v biopásoch a ich okolí. Odhadované zvýšenie početnosti malej zveri bolo najčastejšie v rozmedzí 10 – 30 %. Hniezdenie alebo vyvedenie novej generácie jedincov bolo pozorované u viac ako polovice respondentov. Pozorovať samotné hniezdenie či vyvedenie mláďat je pritom oveľa zložitejšie než dospelé jedince. Takto početné záznamy úspešného rozmnožovania v biopásoch a ich okolí teda predstavujú jeden z najdôležitejších poznatkov vôbec. Najviac pomohli biopásy zajačej, bažantovej a srnčej zveri. Okrem poľovnej zveri, 145 respondentov zaznamenalo výskyt rôznych druhov nepoľovnej zveri, predovšetkým spevavého vtáctva, malých cicavcov, dravých vtákov a hmyzu. Respondenti vyzdvihli predovšetkým veľký počet opeľovačov ako sú včely a motýle, ale aj množstvo iných druhov hmyzu potrebných pre vývoj mláďat bažantov a jarabíc. Práve jarabiciam majú biopásy obrovský potenciál pomôcť, keďže ide o druh viazaný na okraje polí a potrebuje v čase výchovy mláďat veľa hmyzu. V posledných desaťročiach sa zmenšila populácia jarabice na Slovensku o viac ako 99 %.

Respondenti takisto pozorovali výskyt malých cicavcov, predovšetkým hrabošov. Zároveň s tým však aj pernatých dravcov, bocianov, volaviek, sov a iných predátorov hlodavcov. Ako biopásy pomáhajú rôznym skupinám zveri popísal napríklad náš člen z okresu Michalovce v odpovedi na otázku, aké ďalšie druhy zveri sa nachádzali v biopásoch: „Hlavne hmyz a hmyzožravé spevavce ako príhľaviar červenkastý a čiernohlavý, ako aj iné na zemi hniezdiace spevavce, napr. strnádky. Z dravcov som zaznamenal po rokoch opätovný výskyt vzácnej kane popolavej, ktorá sa taktiež vo veľkej miere živí hmyzom ako sú kobyľky a samozrejme hlodavcami. Z malých cicavcov sú to rôzne druhy hlodavcov a hmyzožravcov ako hraboše a menšie druhy netopierov.“

Výsledky teda ukazujú, že biopásy sú efektívny nástroj na zvýšenie biodiverzity a početnosti malej zveri v poľových revíroch. V nasledujúcom období je preto potrebné toto opatrenie naďalej podporovať finančne, potrebnými legislatívami zmenami a osvetou medzi poľnohospodármi.

Podrobné výsledky

Celkovo odpovedalo na dotazník 442 respondentov. Z toho 100 odpovedí obsahovalo informáciu, že v danom revíri neboli biopásy vytvorené, tieto odpovede neboli ďalej vyhodnocované. Zo zvyšných 342 odpovedí 50 odpovedí neobsahovalo odpoveď na otázku o revíri. Tieto odpovede boli takisto z ďalej analýzy vynechané.

Do vyhodnotenia teda bolo použitých 292 odpovedí.

Odpovede pokryli celé Slovensko, najviac odpovedí bolo z Nitrianskeho (95) a Trnavského (53) kraja, čo zodpovedá aj reálnemu zastúpeniu biopásov v krajine.

Kraj	Počet odpovedí
Nitriansky	95
Trnavský	53
Košický	35
Banskobystrický	33
Prešovský	29
Bratislavský	19
Trenčiansky	16
Žilinský	12

1. Pozorovali ste od zavedenia biopásov zvýšenie počtu malej zveri vo vašom revíri?

Na otázku odpovedalo 292 respondentov. Z toho 211 respondentov odpovedalo „áno“ a 81 respondentov „nie“. To predstavuje 72 % kladných a 28 % záporných odpovedí.



2. Pozorovali ste zvýšený výskyt malej zveri v okolí biopásov?

Na otázku odpovedalo 292 respondentov. Z toho 226 respondentov odpovedalo „áno“ a 66 respondentov „nie“. To predstavuje 77 % kladných a 23 % záporných odpovedí.



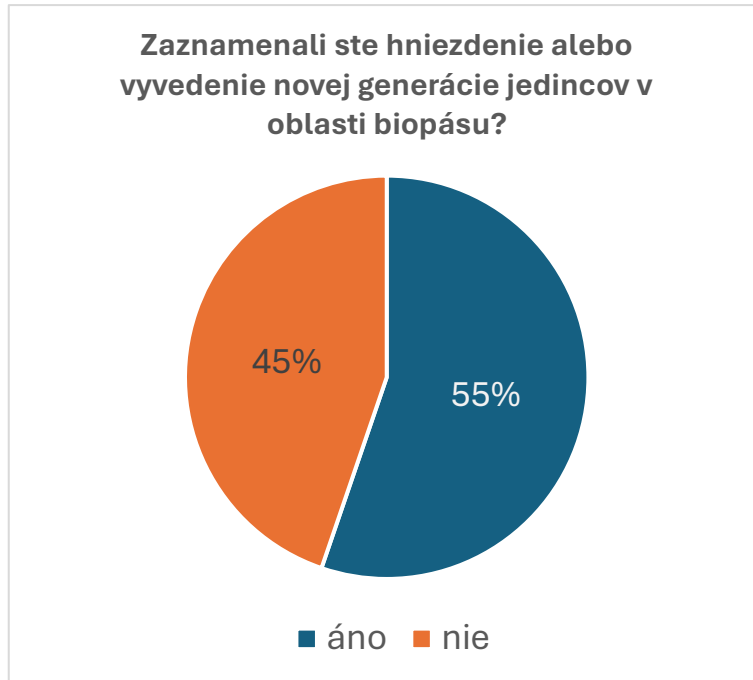
3. Odhadom, o koľko percent sa zvýšila početnosť malej zveri po realizácii biopásov vo Vašom revíri v danej oblasti?

Na otázku odpovedalo 292 respondentov. V prípadoch, kedy respondenti odpovedali na 1. otázku záporne, bola možnosť „0 – 10 %“ vyhodnotená ako 0 % zvýšenie početnosti. Takáto odpoveď bola označená 81 krát (28 %). Viac ako 0 % až 10 % navýšenie početnosti označilo 65 respondentov (22 %). Najviac odpovedí obsahovala možnosť 10 – 30 % navýšenie početnosti (120, 41 %). Možnosť 30 – 50 % navýšenie početnosti označilo 22 respondentov (8 %), štyria respondenti označili navýšenie viac ako 50 % (1 % odpovedí).



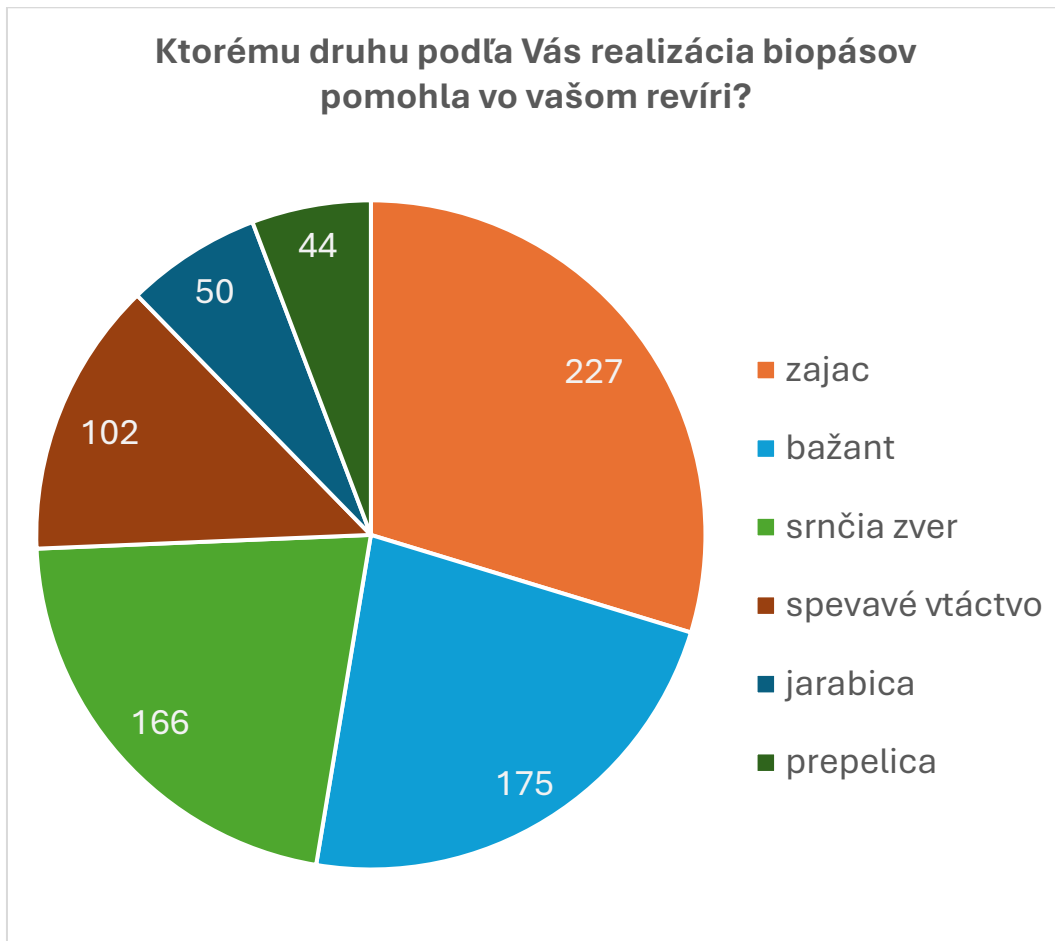
4. Zaznamenali ste hniezdenie alebo vyvedenie novej generácie jedincov v oblasti biopásu?

Na otázku odpovedalo 286 respondentov. Kladne na otázku odpovedalo 158 respondentov (55 %), záporne odpovedalo 128 respondentov (45 %).



5. Ktorému druhu podľa Vás realizácia biopásov pomohla vo vašom revíri?

Na otázku odpovedalo 273 respondentov. Odpoveď mohla obsahovať viacero možností z výberu: bažant, zajac, jarabica, prepelica, srnčia zver, spevavé vtáctvo. Najčastejšie bola označená možnosť „zajac“ (227 krát), „bažant“ (175 krát) a „srnčia zver“ (166 krát).



6. Aké iné druhy nepoľovnej zveri ste zaznamenali v súvislosti s výskytom biopásov, ktorých výskyt nie je bežným vo Vašom revíri (spevavé vtáctvo, malé a veľké cicavce, hmyz,...)

Na otázku odpovedalo 145 respondentov. Odpovede obsahovali veľké množstvo rôznych živočíchov, v grafe sú zobrazené najčastejšie odpovede.

